

[Sønderby]

steren også – at det må kunne gøres i samarbejde med andre. Men jeg vil også gerne pege på, at det vel også kan gøres i samarbejde med forsvaret. Vi står jo over for at skulle lave et nyt forsvarforlig, og det kunne da være en god idé også for den folkelige opinion vedrørende forsvaret at sige: Jamen her kan vi lade forsvaret hjælpe. Det flyver jo dagligt i lufrummet over Danmark. Da vi var i Tyskland, så vi, at den tyske marine hjælper med overvågning.

Offentligheden i Danmark viser stor interesse for disse spørgsmål, det har vi oplevet. Man må så håbe, at det smitter af på den enkeltes adfærd. Det drejer sig nemlig om holdninger, om opførsel i det daglige for hver enkelt borger i alle de lande, der grænser op til Nordsøen. Det nytter ikke, det slår ikke til, at man får vedtaget nogle konventioner, hvis ikke man samtidig via information og debat peger på, at det er den enkelte, der har et ansvar for det.

Venstre håber, at den anden Nordsøkonference vil medvirke til at løse nogle af de problemer, der er peget på, på demokratisk vis, og at interessen og aktiviteten hos de enkelte borgere i landene, der grænser op til Nordsøen, vil blive større.

Vi havde i forbindelse med Nordisk Råds sidste møde en konference for midtergrupperne, hvor både ministerens parti og Venstre var med. Dér vedtog vi en resolution, hvor vi pegede på nødvendigheden af at løse disse problemer.

Venstre har peget på de fleste af de miljøproblemer, der er fremhævet som grænseoverskridende. Vi kan ikke løse dem nationalt. Vi kan være foran, vi kan deltage nationalt, men vi håber, som ministeren også har peget på, og som ministeren vil pege på på Nordsøkonferencen, at det er i fællesskab, vi løser disse problemer. Det håber vi vil lykkes.

Formanden:

Jeg skal her afbryde forhandlingen og udsætte mødet. Det genoptages i dag kl. 18.30.

Mødet udsat kl. 17.43

Mødet genoptaget kl. 18.30

Forhandlingen genoptoges.

Marianne Jelved (RV):

Det er faktisk en vigtig dag, for det er nu, der bliver truffet en vigtig beslutning om fremsættelse af et fælles dagsordensforslag.

Jeg vil ikke gå ind i en egentlig kommentar til miljøministerens redegørelse, men nøjes med at sige tak for den. Jeg vil heller ikke gå ind i en kommentar til dagsordenens enkeltdele, men også her benytte lejligheden til at rette en tak til samarbejdspartnerne bag dagsordenen.

Sidst i 1960'erne og i begyndelsen af 1970'erne kom miljøet eller rettere forureningsproblemerne på dagsordenen dels i offentligheden, dels på den politiske dagsorden, ikke fordi problemernes alvor og deres konsekvenser stod særlig klart for ret mange, men fordi der skete nogle forureningsulykker.

Der er siden indgået internationale aftaler, som på forskellig vis søger at begrænse og reducere forureningen bl.a. i havene.

Pariskonventionen trådte således i kraft 6. maj 1978, fire år efter at den var udarbejdet. Jeg vil gerne citere nogle enkelte linjer fra indledningen:

»De kontraherende parter er, i erkendelse af, at det marine miljø og den fauna og flora, det opretholder, er af vital betydning for alle nationer, i bevidstheden om, at den økologiske balance i og den retmæssige anvendelse af havet i stigende grad trues af forurening . . .«.

Det er smukke ord, alle må erkende det, og alle må erkende, at de er meningsfulde, og det er indledningen til flere smukke ord og smukke målsætninger. Alligvel må vi i 1987, næsten ti år efter Pariskonventionens ikrafttræden, konstatere, at det er så som så med konkrete handlinger bredt set.

Det tager altså lang tid, for lang tid, at føre hensigterne ud i livet, og alt imens vokser problemerne.

De reelle årsager til de manglende handlinger kan skitseres i fire punkter.

For det første er der tale om forskellige interessegruppers indflydelse på beslutningerne, så resultaterne bliver det, man kunne kalde den laveste fællesnævner, og det betyder i praksis meget, meget små skridt.

For det andet er landene tilbøjelige til at prioritere egne interesser på bekostning af fælles handlinger, når der skal laves aftaler.

For det tredje er forskellene i holdningerne til, hvad havene kan klare, ofte dikteret af den